

BAJA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
PALÁNKA, Báró Gromon Dezső-utca 14 sz.
Megjelenik minden vasárnap reggel.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felölös szerkesztő:
Csernicsek Imre
Szerkesztő: Rothschild Zsigmond

Előfizetési ár:
Egész évre . . . . . 6— K
Fél évre . . . . . 3— K
Amerikába egész évre . . . . . 8— K
Nyitlér sora 30 fillér.

Milyen az élet Szerbiában ?

— Egy fogoly szerb tiszt elbeszélése. —

Milyen lehet most az élet Szerbiában, mit csinálnak a hőskedő belgrádok? E kérdés bizonyára sokunk előtt felvetődött. Szerbiáról csak szorványosan érkeznek híradások. Mióta csapataink elhagyták Sabácot, még kevesebbet lehet megtudni arról, hogy mit csinálnak, mint azelőtt. Külföldi lapokban fel-feltűnedezik egy-két hazugság előnyomulásáról, de hogy milyen a hangulat a világtól elzárt országban, azt alig tolmácsolja valaki. A Timok-hadosztálybeli szerb foglyokat Szabadkán vitték keresztül. Piszkosak, elhanyagoltak voltak. A szabadkaiak eleinte dühöngtek kissé, hogy itt enni adnak a foglyoknak, s nem egy kiáltás hallatszott, hogy agyon kellene őket verni. A harag azonban nem tartott soká. Mikor meglátták a kitéhezett szerb katonákat, enni, innivalót hordtak nekik, sőt szivarral és cigarettával is traktálták őket. A foglyok szinte egyértelműleg jelentették ki, hogy az egész háború folyamán soha nem volt olyan jó dolguk mint most Szabadkán. Egy

fiatal tisztnek volt a legbiztatóbb és legnyiltabb tekintete, legtöbben őt keresték fel érdeklődésükkel. A tiszt önmagáról elmondta, hogy Pricics Dragán a neve, Belgrádban lakik, foglalkozása műszaki rajzoló.

Pricics Dragán érdekes dolgokat mondott el a háborús Szerbiáról.

— Szeptember 4. ikéig Belgrádban voltam helyőrségi szolgálaton, — mondotta, — akkor vezényeltek el a szerbiai Mitrovicára. Belgrádban akkor már lázban égtek az emberek mindenki a Magyarországra való betörés gondolatával foglalkozott, Belgrádban még mindig tekintélyes a polgári lakosság száma, bár a bombázások elől sokan elmenekültek már, lassanként azonban egy részük visszatért. A város maga nagyon meg van viselve. A lakosság nagy része a pincékben lakik, a katonaság pedig sánc-táborban táborozik, mert egyetlen kaszánya sincs, amelyet használni lehetne még. Az emberek kétségbe vannak esve. Elinte lázadások is voltak. Néhány, a szerb sánc-táborban lévő ko-

mitácsi, a katonaság söpredéke, behatolt Belgrádba s kifosztotta azokat az üzleteket és házakat, amelyeknek lakói elmenekültek. Minthogy pedig fosztogataisaikban azokat sem kímélték, akik otthon maradtak — csakhamar ellentállásra akadtak. A komitácik, a belgrádi nép és a belgrádi helyőrség — egymást gyilkolták.

— Mindenki tudja, hogy a komitácik Szerbia szégyenfoltjai, s nem tehetünk semmit. A katonaság elkecserelessel látja, hogy a komitácikat és az álkomitácikat mennyire megbecsüli a hadvezetőség. Nekik mindig van pénzük, mindig van ennivalójuk, a rendes sorkatonaságnak és a tiszteknek bizony nem ad.

— Szerbia nem bírja ki a háború anyagi terheit. Az ezüst és nikkelpénz teljesen eltűnt a forgalomból. A váltópénzt ezüsttel bevont keménypapír, közönséges papendekli képviseli. Papírpénz sok van és sokféle. Hiába adják ki a szigorú parancsokat, amelyek eltiltják a pénzzel való üzérkedést, — az ezüst, a nikkellel

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál

tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

a rézpénznek ársíója van. Egy darab kenyérért ötször annyit kell fizetni papirban, mint ezüstpénzben. Mint-hogy a katonák és az állami alkalmazottak papirpénzben kapják meg illetményeiket, ezekre rettenetes nyomorúság szakadt. A kormány igyekszik valamit tenni az érdekünkben, de ennek semmi foganatja. Nemcsak az élelmicikkeknek, hanem az ipari termékeknek és a nyersanyagoknak is meg van határozva a maximális ára.

Arra a kérdésre, hogy mennyi lehet még a szerb haderő, Pricsics némi optimizmussal azt felelte, hogy van még vagy százezer emberük.

HIREK.

A «Vasárnapi Ujság» szeptember 13-iki száma nagyon sok érdekes képet közöl a háborúról: Frigyes főherceg s a német győzelme: hadvezérek arczképeit, Bordeaux városának, ahova most a Francia kormány menekült. képeit (Szöllösi Zsigmond cikkével), a harctérfontosabb eseményeinek színhelyeit, az orosz foglyok életét az Esztergom melletti táborban, Cattarót és a Lovcsen-hegyet stb. A pápaválasztásra és az új pápára külön képsorozat vonatkozik; Szépirodalmi olvasmányok: Ambrus Zoltán és Galswothy regénye, stb. Egyéb közlemények: cikkek a képekhez s a rendes heti rovatok. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyed évre öt korona, a »Világ-krónika«-val együtt hat korona. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz. Ugyanitt megrendelhető a Képes Néplap, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Mi kerül a harcban álló hadsereg élelmezése? A háború sikerének egyik legjelentékenyebb tényezője a hadsereg élelmezésének kifogástalan volta. Ugy a német, mint az osztrák-magyar hadsereg eddigi sikereinek nagy része van abban hogy az élelmezés tekintetében minden

lehető megteint a hadvezetőség. Nem lesz érdektelen egybállítani azon élelmiszer és takarmánymennyiséget, melyre a hadvezetőség állásfoglalása szükségére van. Tudvalevő, hogy a modern hadseregben a katonáknak napi adagja szigorúan elő van írva és törekednek arra, hogy minden harcos megkapja az előírt adagot. Az osztrák-magyar hadseregben a teljes élelmezési adag naponta kenyérral együtt 2 kg-ot tesz ki, melyből 1.20 kg. kenyér, 0.40 kg. hus és 0.14 kg. főzelék. A hiányzó 2.50 kg. kávé és különféle fűszerekre esik. Míg a 1.000.000 harcos állományra 250.000 ló jut ezek takarmányozása igényel data-bankint és naponként 6 kg. zabot és 3 kg. szénát. Ezen adatokat tehát 1.000.000 emberre és 250.000 lóra átszámítva, a szükséglet kitesz naponként 12.000 q kenyeret, 4000 q húst, 1400 q főzeléket, 15.000 q zabot és 7500 q szénát. Egy hónapra a harcosok élelmisére fogyasztásra 360.000 q kenyér, 12.000 q hus és 42.000 q főzelék. A takarmányszükséglet pedig kitesz 250.000 lóra 450.000 q zabot, 22.000 q szénát. Ha 5.000.000 ember és 1.250.000 ló áll harcban ezeknek ellátására havonként szükséges: 1.800.000 q kenyér, 600.000 q hus, 210.000 q főzelék, a takarmányszükséglet pedig 2.250.000 q zab és 112.500 q szénát.

Nagy szilvatermés Boszniában. A Szerbiával folytatott háború következtében ennek az országnak szilvatermése a kettős monarchiával és Nemzetiséggel való forgalomban a legközelebbi jövőben nem jöhet számításba és így kizárólag a hazai, illetve a bosznia-hercegovinai termésre leszünk utalva. Most kapjuk a jelentést Sarajevóból, hogy az ottani szilvaszüret és szilva-értékesítés folyamatban van és hogy a termés mintegy 12—14 millió koronára becsülhető. Nem szenved kétséget, hogy a kínálat megcsappanása folytán a szilva és a szilvaiz a mostani idényben kitűnő áron lesz értékesíthető s ezért figyelemreméltó a bosnyák országos kormánynak az az elhatározása, hogy a magyar és osztrák, valamint német cégeket, akik Boszniában és Hercegovinában szilvaiz-gyártással kívánnak ez idő szerint foglalkozni, a legmesszebbmenő módon hajlandó támogatni, még pedig mind a bevásárlás, mind pedig a szükséges tüzelő anyag beszerzése, nemkülönben az avatott munkaerők biztosítása tekintetében. A szakbeli kereskedők és gyárosok tehát jól teszik, ha a kedvező alkalmat kihasználják és az általuk igényelt mennyiséget Boszniában mielőbb beszerzik, illetve, amennyiben a szilvaizgyártást a helyszínén kívánják folytatni, bizalommal forduljanak az említett országos hatóságokhoz, vagy az ottani kamarához.

nyiben a szilvaizgyártást a helyszínén kívánják folytatni, bizalommal forduljanak az említett országos hatóságokhoz, vagy az ottani kamarához.

A Világháború most megjelen európai térképét 1 mtr. átmérőjű, 12 színű gyönyörű nyomással 1 kor. 20 fillér beküldése ellen rögtön küldi a Nemzeti Allam kiadóhivatala Budapest, Ferencz-tér 4.

Az elfogott katonai zenekar. A szerbiai lapok rövid idővel ezelőtt azt a hírt terjesztették, hogy a szerb hadseregnek sikerült egy osztrák-magyar katonai zenekart elfognia, a mely azóta a nisi városi kávéházban játszik. A szófiai sajtó azonban most kiderítette, hogy a szerbek mintegy harmincz szerb cigányt osztrák-magyar katonai egyenruhába öltöztettek és most ezek a cigányok játszanak osztrák-magyar katonai zenekar gyanánt a nisi kávéházban.

A névtelen feljelentések és panaszok ellen. A névtelen feljelentések és panaszok ellen erélyes hangú rendeletet adott ki Tolnay Kornél, a Máv. igazgatóságának elnöke. A névtelenség homályában bujkáló eljárást a férfias nyíltsággal és tisztességgel össze nem egyeztethetőnek bélyegzi Tolnay elnök s kijelenti, hogy a névtelen feljelentéseket félreleteti.

Háborus térképek:

Középeurópa háborus térképe	K 2.20
Europa politikai térképe	> 2.20
A szerb háboru térképe	> —.80
Oroszország térképe	> —.40
Franciaország térképe	> —.40
Europa kézitérképe	> —.40
MERKARTOR nagy tali térkép, az összes háborut viselő államokkal (ez a legjobb háborus térkép)	> 5.20
Megrendelhető a pénz előzetes beküldése mellett:	

MERCUR hirdetési r.t.

BUDAPEST, VI. ANDRASSY-UT 2.

Jogtudósok, papok, tanítók a SIROLIN „Roche“-ról:

Mellbetegelmél.

G. R. jogtanácsos, B.-ben.

Hasznaltam a Sirolin „Roche“-t, hatásával igazán meg vagyok elégedve.

B. P. igazgató, B.-ben. (Keletporoszorsz.)

Évek óta hasznaltam a Sirolin „Roche“-t minden kezdődő hurut ellen. — A légzőszervek bajjal ellen a legjobbnak találtam.

A Sirolin Roche kellemes ízű, étvágygerjesztő és orvosilag ajánlott szer. Erősíti a tüdőt és légzőszervek ellenállását fokozza. A gyógytárban határozottan Sirolin Rochét kell venni.

A. M. plébános, W.-ben.

A Sirolin „Roche“ szabadított meg engem. Gyermekeknek is adom a szert, ha hurutosak.

F. H. tanító, Fr.-ben.

A Sirolin „Roche“-val meg vagyok elégedve annyira, hogy mindenkinek ajánlom, akinek légzőszervi baja van. —

Jingyon
ADUNK HASZNALTRA
 MIVEL SA KONTEJNUTZAI
 BETÖZÉS MENTENIFÁRANKI
TAKAREKPERSELYT
 BARKINEK
Tíz
PESTMEGYEI
TAKAREKPENZTÁR R.T.
 BUDAPEST, IV. KÖTŐ-UTCA 8.

VÁSÁRMAVARI
ÚJSÁG
 ELŐFIZETÉSI ÁRA
 GR. SZÉVÉZŐK RÉSZÉRE 100

Minden újonnan belépő előfizető Vasárnapi Újság díszes karácsonyi albumát.

Munkényezményeket küldünk minden kinek küld a «Vasárnapi Újság» kiadó-hozatala, Franklin-Társulat: Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

NAGYENYED - en
 Alsóféhérm. lehet basszereszd kifogástalan minőségű Gyümölcsfaanyagokat Gyümölcs és Sétányfákat Sima gyökeres és oltott SZŐLŐVESSZÓKET. Árjegyzéket ingyen küldünk.

FISCHER és T. szai
 faiskolák és szőlőültetvénytelepek
 (Központ: 117. AMERUSI M. sz. Hídhegyi 22. dírókószak)

EREDETI BENZ
CSEPLŐKÉSZLETEK

BENZIN-LOKOMOBIL
 ÁLLÓ ÉS FÉRKŐ RENDSZERŰ, TELJES JÓTÁLLÁSSAL. :: KÉZVEZŐ TÍZEZESI FELTÉTELEK. :: ARÁNYTÉK 1:10-12.

BENZ MAGYAR AUTOMOBIL-ÉSMOTORGYÁR RÉSZV-TÁRS.
 BUDAPEST, KÖZPONT: V., KERÜLET, DOROTTYA-UTCA 9. SZÁM. :: GYÁR: VII., KERÜLET, ILKA-UTCA 31. SZÁM.

CSERNIGSEK IMRE
 Könny nyomdájá

PALÁNKÁ
 Templom utca 14.
 Polgári iskolával szemben.

Elvállal mindennemű üzleti és irodai nyomtatványokat

jutányos áron!

EREDETI **BENZ**
CSEPLŐKÉSZLETEK

**BENZIN-
LOKOMOBIL**

ALLO ES FENVO RENDEZERU, TEL-
JES JOTALLASSAL, KEDVEZO FIZE-
TESI FELTETELK. ARMEGYZ. INGYEN

**BENZ MAGYAR AUTOMOBIL-
ES MOTORGYAR RESZV. TARS.**

BUDAPEST, KOZPONT V., DOROTTYA
UTCA 9. TELEFON: 168-78 ES 29-24.

Aki a Kathreiner-féle Kneipp malátakávéét még nem ismeri, vegyen most rögtön egy csomaggal és próbálja meg.

Ezen már 23 év óta általánosan kedvelt és a legjobbnak elismert ital előállítására új nagy gyár épült. A legmodernebb gépek és műszaki berendezések segítségével a valódi Kathreiner' előállítására szolgáló híres Kathreiner-féle eljárás még tökéletesbedett.

A Kathreiner mindig a legjobb ital volt, most azonban a babkávéhoz teljesen hasonló ízénél fogva önmagát is felülmúlja.

Púszeres, kiadós, tápláló s emellett egészséges és olcsó: ez a valódi Kathreiner.